

Primorski
»Vodopivci« v
Monoštri
STR. 2
Porabsko
borovo
gostüvanje v
Szentendri
STR. 4

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 26. maja 2016 ☼ Leto XXVI, št. 21

Razstava o prvi svetovni vojni

PRIŠO JE GLÁS

»Poleti 1914. leta so možje odhajali v vojno z veseljem, saj so menili, da bodo do jeseni, ko bo začelo listje padati z dreves, že prišli domov. To se na žalost ni zgodilo, saj vemo, da je vojna trajala štiri leta,« je ob otvoritvi razstave *Prišo je glás - Porabski Slovenci v vojni 191-1918*, ki bo do konca maja na ogled v razstavnem prostoru Slovenskega doma v Monoštru, povedal predsednik ZSM *Jože Hirnök*.

Pomurski muzej Murska Sobota se je v počastitev stote obletnice začetka prve svetovne vojne lotil širše raziskave, na podlagi katere so decembra lani v prostorih murskosoboškega gradu odprli razstavo z naslovom *Prišo je glás - Prekmurci v vojni 1914-1918*. »Ker v Murski Soboti v razstavo nismo vključili podatkov, ki smo jih dobili v Porabju, smo se odločili, da jih posebej predstavimo pri vas,« je povedala avtorica obeh razstav *Metka Fujs*, direktorica Pomurskega muzeja Murska Sobota, in pojasnila, da je bila usoda Porabskih Slovencev v prvi svetovni vojni podobna usodi Prekmurcev, saj so vsi živeli v avstro-ogrski monarhiji. V vojsko so bili kot madžarski državljani vpoklicani v cesarsko-kraljevo in domo-

Na otvoritvi razstave je obiskovalce pozdravil predsednik Zveze Slovencev *Jože Hirnök* (drugi z leve), ob njem avtorica razstave, direktorica Pomurskega muzeja iz Murske Sobotne *Metka Fujs* in generalni konzul v Monoštru *dr. Boris Jesih*; prva z leve *Andreja Kovač*, tokrat v vlogi prevajalke

Na otvoritev razstave je ob Porabcih prišlo tudi precej Prekmurcev

branske (honvedske) enote na ista naborna mesta in prav tako so se borili na istih bojiščih kot Prekmurci, najprej v Srbiji, nato v Galiciji in Karpatih na vzhodu, nato pa še v Italiji.

»Uspeli smo narediti pomenški seznam žrtev v porabskih vaseh. Trenutno je na njem 119 oseb. To število pomeni 2,5 odstotka takratnega prebivalstva v Porabju, kar je nekoliko nižji odstotek, kot smo ga dobili v Prekmurju, kjer znaša 3,28. To nakazuje, da naš seznam morda ni popoln,« je priznala *Metka Fujs*. Na razstavnih panojih si poleg fotografije treh spomenikov, ki so posvečeni žrtvam prve svetovne vojne, in sicer v Slovenski vasi, na Dolnjem Seniku in v Števanovcih, lahko ogledate še nekaj fotografij in predmetov porabskih vojakov iz obdobja prve svetovne vojne.

Generalni konzul RS v Monoštru *dr. Boris Jesih*, ki je razstavo odprl, je poudaril, da ne gre le za del porabske, ampak tudi slovenske zgodovine, pa tudi, da se v zadnjem stoletju svet iz vojn na žalost ni veliko naučil.

Silva Eöry
Fotografiji:
Karel Holec

Primorski »Vodopivci« v Monoštri

Ka delajo slovenski podje, če ji en par vküppride v krčmej? Spigéjo en par kupic vina pa včasik začnejo spejvati. Gvüšno je tak bilau v Ljubljani leta 1953 tö, gda so se študenti s Primorskoga odlaučili, ka do vküper spejvali, vu veseldje sebi pa drüгим.

Svojomi študentskomi zbori so dali ime po *Vinkoni Vodopivci*, šteri je biu eden od največji slovenski cerkveni pa posvetni skladatelov (zeneszerzö). Prvi svoj koncert so držali leta 1954, gnesneden spejvajo na kauli dvajseti programov na leto. Tradicionalna koncerta sta pred božičom v ljubljanski študentski domauvaj pa v središči glavnoga varaša (na Prešernovom trgi) po začetki nauve sezone.

»Vsikšo leto organizieramo turné zvün Slovenije« - nam je pripovejdo mladi zborovodja *Iztok Kocen* pred koncertom primorskoga študentskoga zbora v Monoštri. »*Lani smo osem dni vandrali po Belgiji, Holandskom pa Nemškem. Letos so nas pozvali spejvat v Kecskemét na*

vencov je prišlo dosta Madžarov, depa najšli smo goste iz Slovenije ranč tak. Gostitel, generalni konzul RS v Monoštri *dr. Boris Jesih*, je tapravo, ka je koncert pripelo zavolo 25. oblejtnice samostojne Slovenije, štera je v zgodovini

Glas dvej ducatov moškov je napuno cejli Refektorij

prejk kulture – prejk spejvanja tö gorostala. »*Kultura má vekšo mauč kak pükše*« - je končo glavni organizator svoj pozdrav pa oder prejk dau Komornomi zbori ZSM

dopivec je biu na najvišišom nivoni pa sploj farbasti. Čüli smo slovenske ljudske pesmi, depa ranč tak smo se leko čüdivali sakralnoj muziki z latinskimi rečami. V spomin eričnoga slovenskoga (kraškoga) pesnika *Srečka*

srečamo na probaj tö. Vsikšo leto ništerni pesmarge táodidejo, ka zgotovijo včejnjé. Domau se spakivajo alinan. Pridejo pa nauvi, gda se začnejo včiti v Ljubljani. Vsikša sezona je malo ovaška, glasi so malo načiši«

- je eške tapravo zborovodja. Podpredsednik zbora *Urban Štrancar* je pa cujdau: »*Vsikši torek pa četertek se srečamo v Šentjakobskom gledališči, pa 2-3 vöre vküper spejvamo. Tak se drüžimo mi, študenti s Primorskoga. Po probi pa ne more faliti dobra krapla pa veselica«* - se smeje mladi pesmar. »*Pravijo, ka smo*

vnoči vinopivci, pa samo zrankoma vodopivci...« Urban Štrancar je eške povödo, ka padašivanje pa spejvanje vsikdar vküper déta. »*Zakoj smo samo podje? Vej so se pa fantje vsikdar*

Zadvečerak spejvanja so polepšali pesmarge varaškoga komornoga zbora

Odlični koncert je poslušalo dosta gostov od bliüzi pa daleč

Inštitut Zoltána Kodályja, te smo si pa brodili, ka bi spejvali v Budimpešti tö. Od tistec je več nej bila daleč slovaška Bratislava, na pau ti domau pa smo se stavili eške v Monoštri. Tü sé so nas že večkrat zvali.«

Refektorij v varaškom klauštri se je napuno z najgir lidami. Zvün domanji Porabski Slo-

iz Monoštra, šteri je štiriglasno zaspejvo štiri slovenske ljudske pesmi, od Porabja do Kostelskoga.

Za en malo je pred publiko prišlo več kak dvajsti pojbov, brž so leko navzauči čüli, kakšo mauč majo v gutaj mladi moški iz krajine pri maurdji. Program Primorskoga akademskoga zbora Vinko Vo-

Kosovela smo čüli dvej njegvi uglasbeni pesmi, sploj zanimiv eksperiment pa je bila izvedba moderne skladbe „Kons Kos-ovel-u“ skladateljice *Uršule Jašovec*, v šteroj so pesmarge nej samo spejvali, liki gučali, se svajüvali, kričali pa vdardjali svoje tejljo pa kolena. Za malo cajta pa nas je zbor odpelo v Srbijo tö, vej smo pa leko čüli 5-6 srbski narodni pesmi, z malo ovaškimi melodijami.

»*Slovensko muzično bogastvo je sploj veuko«* - nam je ovado zborovodja *Iztok Kocen* pa cujdau: »*Leko odeberamo iz takzvanoga 'železnoga repertoara', štere pesmi so gorostale že stau-staupetdeset lejt. Te nauute more vsikši znati, šteri je gdasvejta spejvo v zbori. Dosta mamoljudski pesmi, depa se najdejo sakralne tö. Če pa démo na kakšo tekmovanje (verseny), odeberémo bole žmeten program.«*

Ta skupina je edini samo moški akademski (študentski) zbor v Sloveniji. »*Svoj center mamov Ljubljani, tam se*

radi zberali v Ljubljani. Po krčmaj so se zgučali, ka do vküper spejvali, tau jim je bilau veseldje. V našom zbori so že od začetka samo moški – dejkeu so venak nej pozvali...«

Na turneje prej tö radi odijo, je ovado podpredsednik zbora. »*Naš ciu je, ka lejpo slo-*

vensko pesem pripelamo na tihinsko pa go nutpokažemo drüгим narodom. Té turneje so višek, najlepši tau vsikše sezone, za tau delamo pa se včimo cejlo leto.«

Večina pesmarov je s Primorskoga, depa med člani najdemo pojbe iz Ljubljane ali Celja ranč tak. »*Študenti smo, vsikšoga gorvzememo«* - pripovejda član zbora *Tim Žgavec*. »*Vsikšo leto pred začetkom sezone, septembra ali oktobra vödejemo plakate, ka iškemo nauve pesmare. Največ je pa dobimo po študentski žuraj, veselica. Če štoj šké priti, ga z veselidjom gorprijamo. Zatok smo pa takši padaške, ka se tak zbéramo.«*

Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec je letos spejvo na tekmovanji »*Naša pesem«* v Maribori, štero je največšo tekmovanje slovenski amaterski pevski zborov. Zavolo toga so meli letos žmeten program, na sploj visokom nivoni, en tau šteroga smo leko čüli na risausko nedelo zadvečerka v varaškom Refektoriji. Na konci koncerta so primor-

ski podje zaspejvali »himno« svojoga zbora, pesem *Josipa Stritarja* »Žabe«, za štero je muziko napiso djenau Vinko Vodopivec. Kak smo sledik od ništerni gostov čüli: takši koncert smo eške nej pa venak dugo nemo čüli v Porabji.

**-dm-
slike: -dm- in A. Bedič**

Gde se Donava zosüče - 2.

Grad, visiki do néba

Večer nas je že najšo v *Više-grádi*. Od kratkoga deža med potjavu je luft bole friški grato, vse drejve so zelenéle. Gd smo z glavne pošitje pri Donavi (Duna) dojšli, smo se pelali mimo male bejle cerkve pa dale po pauti prauti bregej. Z bejdvej strani je vsikdar menje ramov bilau, tačas ka smo nej cejlak v gauščo prišli. Pri ednom ma-

mesti zozidali svoj »Više-grad« ali visiki grad. Veuki parkplac pod gradom je biu v tistoj ranoj vöri eške spolj prazen. Gd pa smo se malo krivo postavili, je čemeren skrbnik včasik ukaz vöda, aj popravimo avto. Gor na grad je trbölo pá po stubaj plezditi, vrkaj pa smo se leko čüdivali zidini, štero je

renesančno muziko, štera se je največkrat čüla v cajtaj *krala Matjaža*. Na »više-gradi« pa leko najdemo eške druge figure: edna razstava nutpokaže divdve stvarine, štere so lovili djagri v vsej cajtaj. Lübiteli sodačke škéri pa si leko poglednejo vsefelé pükše pa vse, ka so nücali inda svejta v bojnaj.

Grad na bregej nad Donavo je nej velki, donk pa trbej plezditi po dosta stubaj, če si ga škémo pogledniti. Eške bole pa leko trüdni gratamo, če od veuke vodé pejški gor na grad pridemo. Tau trpi dobro vöro pa pau, dve vöri, depa je za prave turiste tau nej dosta. Ranč tak, kak je nej dosta bilau za tisto peštarsko Slovenko tö nej, štera je tisti den pejški prišla gor na brejg, pa smo go srečali na veukom parkplaci. Te je že tam stalo telko busov pa avtonov, ka bi mesto za eden mali mašin nej najšli.

Vrñji grad je biu s stenuv povezan z dolenjim varašom, na toj stenej pa so v 13. stoletji zozidali »Šalamonov tören«. Istina, ka té s *kralom Šalamonom* nika vküpnoga nema, vej je pa tisti prejdjen živo dvejstau lejt prva. Gnes si ga leko visiki pogledne, če se stavi po pauti doj z gorenjoga grada.

Če pa smo že spodkar, se leko pauleg vodé pripelamo do takzvané »kraleske palače«. Prvo, ka na pamet vzememo, je tau, ka so cuj pri zidini napravili veuko dvoriške za mlašeče špilanje. Tau je dobra ideja za turizem, vejpa deca tö raj poglednejo kakšo zgodovinsko zidino, če se leko sledik ali prva malo špilajo.

Kak smo povödali, so leta 1335 v Višegradi vküpprišli trgé krali. Zatok so februara 1991 v kralskoj palači pá vküpzvali voditele, samo ka nej krale, liki ministrske predsednike Madžarske, Českoslovaške pa Polске. Tistoga ipa so se tau zvali »višegradski trgé«, samo ka so za en malo gratali »višegradski štirge«, gda sta se Češka pa Slovaška razlaučila leta 1993.

Od kraleske palače je nej dosta ostalo, depa je vrejdnó pogled-

niti. Turisti pá leko plezdijo po stubaj pa se čüdivajo, kakše veuke sobe so meli krali inda svejta. Leko vidimo spalne sobe, delavnice pa künje, depa zanimivo si je pogledniti kaupanco od kralice tö. En štauk niže so drva nalagali ino kürili, gospá

gorpriti, kak so vödvidli originalni stüdeneci, sojé pa stene.

Vu Višegradi gnes živé kauli 1800 lüdi, depa zavolo svoji naravni pa arhitekturni lépot pride v eti mali varaš pri Donavi več kak 300 gezero gostov na leto. Turizem v gnešnjom zna-

Gde se Donava na pravo zosüče ...

pa so sejdli v maloj kadi pa se tak mujvali.

V palači eške itak najdemo več stüdenecov. Eden od nji, renesančni »Herkulešov«, je tak eričen, ka so ga nadruknili na 1.000 forintov, ozajek od krala Matjaža. Vu Višegradi ga najdemo na srejni ednoga dvoriška,

menji se je začno že v 19. stóletji, gda so oprvin s Pešta pelali šifiti na paro. Gnes leko pridemo tá nej samo z avtonom, liki z busom, cugom pa šiftom tö. Dosta lüdi pride zavolo boba, vej se pa leko z železnimi »sankami« pelajo tak vleti kak vzimi. Pa eške več: gda dosta

»Stüdenec z levi« je biu majstersko delo gotike

pa se ma leko od vrkaj z ganka čüdivamo. Eden drugi stüdenec je »vodnjak z levi« (Oroszlános kút), na originalnom mesti šteroga zdaj samo kopijo vidimo. Če pa po vauski pa krivi potaj pridemo v zamanico, najdemo edno sobo s kamli, takzvani lapidarij. Tü leko vidimo originalne falate arhitekture, šteri so v istini samo edni drauvni kamli. S té so mogli restavratorge z dosta-dosta fantazije

snega spadne, se leko na višegradskom brgej smuča, skija tö. Višegrad je eden od najmenjši, depa najbolje prilübleni varašov na Vogrskom. Nej so ga madžarski krali zaman vöodebrali za svoj center pa ga ne odijo zaman gledat s cejlaga svetá. Če je štoj že v Budimpešti, si leko vzeme par vör pa gorpoiške čüdo, štero je stvauro venak nekak »višije od grada«.

-dm-

Z gornjoga grada so leko skrb meli na cejlo krajino

lom potoki je stau naš hotel, v šterom smo dobili sobo na dva štauka. Malo smo trüdni bili, depa pred večerdjov smo eške v bližanjom lesej na vsefelé železni fitnes mašinaj, med füčkanjom ftičov malo trenérali.

Drügi den zrankoma smo se mogli samo dale pelati po pauti gor prauti gornjomi gradi. Poštija je üšla gnauk na levo, gnauk na pravo, zvala se je »panoramska paut«. Rejsan,

oprvin dau zozidati krau *Bela IV.* pred osemstau lejtami, s penezami svoje žene Marije. V tisti časaj je grad emo krepke sténé, dva törma pa palačo (palota). Krau *Karel Robert* je sé prejkpostavo svojo glavno mesto, leta 1335 pa so tü držali erično »višegradsko srečanje« med vogrskim, češkim pa polskim kralom. Kak so tistoga ipa vödvidli lidgé, si leko poglednemo v ednoj sobi grada, gde

Tak so se srečali krali Vogrske, Češke pa Polske

za en malo se je gaušča oprla, pa smo pred sebov vidli veuko vodau, kak se med dvöma bregauvoma na pravo zosüče. Te smo že znali, zakoj so si vogrski krali djenau tü, na tak lejpom

so človeče figure napravlene iz vauska. Leko vidimo indašnje kraleske pa gospodarske gvan-te, v sausednoj sobi pa eške človeče bábe, kak plešejo. Skoro čüjemo, kak igrajo goslarge

OD SLOVENIJE...

Dan slovenske vojske

Slovenska vojska (SV) 15. maja praznuje svoj dan kot spomin na leto 1991, ko se je na ta dan v učnih centrih na Igu in v Pekrah začelo usposabljanje prvih 300 slovenskih vojaških nabornikov. Ob tej priložnosti je bila v Ljubljani državna slovesnost, na kateri je kot slavnostni govornik nastopil predsednik republike Borut Pahor. Na slovesnosti sta povabljeni pozdravila tudi ministrica za obrambo Andreja Katič in načelnik Generalštaba SV Andrej Osterman. Predsednik republike Borut Pahor je na slovesnosti opozoril, da bo morala Slovenija za ohranitev in okrepitev svoje varnosti posodobiti celoten varnostni sistem. To je po njegovem zahtevna naloga, ki terja veliko znanja in političnega sodelovanja. Pomen sodelovanja je poudaril tudi, ko je govoril o prihodnjih izzivih Slovenije. Po oceni Pahorja ima SV v javnosti upravičeno velik ugled, kar pomeni, »da se ljudje na svojo vojsko zanesemo«, a bo treba po oceni vrhovnega poveljnika SV za ohranitev in okrepitev varnosti »posodobiti celoten nacionalni varnostni sistem«. Glede aktualnega dogajanja v Evropi je poudaril, da je v »slovenskem nacionalnem interesu, da ostanemo v najbolj povezanem delu EU«.

Državni proračun prvič letos zabeležil presežek

Državni proračun je aprila prvič letos zabeležil presežek. Bilo ga je za 61,2 milijona evrov, kažejo pred dnevi objavljeni podatki finančnega ministristva. V skladu s proračunom, ki ga je državni zbor sprejel novembra lani, je proračunski primanjkljaj za leto 2016 določen v višini 839,3 milijona evrov oziroma 2,1 odstotka bruto domačega proizvoda. To je najnižji predvideni primanjkljaj po začetku krize. Za plačila domačih in tujih obresti je Slovenija aprila dala 97,4 milijona evrov, kar je prav tako najmanj letos. Štirimesečni strošek za plačila obresti pa skupaj znaša 584,1 milijona evrov. Proračunski prihodki so letos načrtovani v višini 8,7 milijarde evrov, odhodki pa pri 9,5 milijarde evrov.

Porabsko borovo gostüvanje v Szentendri

Lani je bilau naše borovo gostüvanje nutspisano v *Register žive kulturne erbe na Madžarskom*, v šterom je z nami vred 24 erb. Vsikšo leto na risauske svetke vsi vküppridejo v varaši *Szentendre*, v najveškom škanzeni na Madžarskom. Letos je bila 10. oblejtnica toga, ka je Madžarska cüstaupila tisti rosa-gom, šteri po UNESCO-vi predpisaj branijo svojo erbo. Za toga volo je letos bole svetešnjo bilau srečanje. V soboto, 14. maja

Porabsko borovo gostüvanje v Szentendri

predpodnevom so na mednarodno konferenco prišli strokovnjaki iz 15 rosagov Evrope. Zadvečarka so predstavniki erb na edno drejvo gorzvezali svoj pantlik. V našom imeni ga je gorzvezo zvač, *Alojz Hanžek*. Med vezanjem pa sta igrala *Stanko Črnko in Branko Bauman*. Po tistom so v ednom škednji bili pozdravni guči s kulturnim programom, večerdjo in plesom. Igrali so madžarski muzikantje pa naši slovenski.

Porabsko borovo gostüvanje v Szentendri

Na risausko nedelo zrankma je fejst lagvi cajt biu. Vöter je fudo, dež je üšo, depa vsikši se je v svojoj iži pripravlo, ka bi nutpoka-zo svojo erbo. Mi smo dobili ižo najbolje daleč, na ednom bregej, štero so tá odpelali iz Szalaföna. Gda smo se že nutspakivali, nej nam bilau žau, ka tam nej tak mrzlo bilau kak indrik. Baur smo nej mogli s seuv pelati, cejlo borovo gostüvanje nej mogli nutpokazati. Meli smo zvača Alojza Hanžeka, Lenko *Pišto Gyéčeka* pa Fašenka *Franceka Wachtera*. Uni trge z dvöma muzikantoma so ojdli od iže do iže. Zvač je zvau na gostüvanje, Fašenek pa Lenka sta plesala za kusto repo, dugi len. Dvej ženski (*Marija Csató pa Iluš Dončec*) sta »doma« kazali lidam, šteri so k nam prišli, kak se delajo rauže s kreppapira. Dekličiči-

Binkoštna slovenska maša v Slovenski vesi

Na binkoštno nedeljo – rojstni dan Cerkve – sta služila slovensko sveto mašo v Slovenski vesi škofijski vikar Franc Režonja in monoštrski kaplan József Kovács. Sveti Duh je na ta dan razlil na apostole »svoje luči sveti sij« in s tem napolnil ta dan z novo vsebino: 50. dan po veliki noči se izpolni misterij, to je prihod Svetega Duha, rojstni dan Cerkve.

Škofijski vikar

Franc Režonja je v pridigi poudaril, da je darilo Svete-

ja spustili nad apostole plamenčki, ki so začeli govoriti v različnih jezikih – navzoči so

jih kljub temu slišali govoriti v svojem jeziku. Kristjani tudi

ga Duha dosegljivo vsakemu človeku. Tisti dan, ko je bilo v Jeruzalemu veliko ljudi, so se med mogočnim pišem vihar-

danes govorimo v istem jeziku, v jeziku ljubezni.

Horváth R. László

ne, pojbičke, dekle, ženske pa moški so tö sprobavali.

Lani septembra smo se v varaši Gödöllő z drügimi oprvim srečali, letos smo se že pozdravljali kak dobri padaške. Blüzi 200 nas je bilau, pa nej samo starejši, liki dosta mladine tö. Pauleg mladine so bili najbolje korajžni naši »gostüvančarge«, šterim se za tau v imeni Državne slovenske samouprave lepau zavalim.

Marija Kozar

porabje.hu

Dobra pelda za zdravo življenje pa človeško ponašanje

Pri Držtvi porabski slovenski penzionistov smo med letošnje male programe vzeli ogled pa spoznavanje Eko-socialne kmetije Korenika v Šalovci. Tau je ena velka gazdija, gde brezi šprickanja pauvajo vsefale rastline, pa ka pripauvajo, sami gora obredijo pa tiste izdelke odavajo skaus leta. Na te program smo 11. majuša zvali vse naše penzioniste od Varaša do vsej porabskij vasnic. Vrejmen nam že cejli majuš vujalo, ranč tak tisti den se je kaulek podneva tū tak nota zaoblačilo, ka je pitanje bilau, kak de. Depa na srečo nam je té moderni svejt na pomauč skočo s tejm, ka smo po interneti leko konkretno zvedli, v steroj vōri na kakšno vrejmen leko računamo v Šalovci. S tejm, ka niške nej daubo glas, ka nemo šli, smo se nas je vsej 24 penzionistov batrivno napautilo. Bili smo od Ritkarovec do Števanovec, Otkauvec, Magyarlaka, Varaša pa do Slovenske vesi. Velko veseldje mi dalo tau, ka so se naši penzionisti v tašnom lejpom števeli dali pozvati pa tau, ka se je več moškov tū podalo. Posaba moram vōzdigniti, ka tak pautno ceringo kak vstopnino (karto) si je vsakši sam plačo. Pa kumar en keden nazaj smo pa zvekšoma ranč s tejm lidami leko poglednili lepoto Jeli arboreta, pa ranč tak vse na svojo ceringo. Zdaj so nas pa trgé domanji kombiji na tri tale brali vkūp, zatok aj njim dosta nej trbej krauziti, mi pa aj najkračešo pejško paut leko mamō. Vsi smo se lepau nagnauk pripelali na dvor kmetije, gde nas je z veseldjom gora prijala mlada, baratsagoška, fejs simpaticna vodička Ines Kranjec, stera nas je skaus sprvodila pa vse raztolmačila, ka delajo, s kim se spravljajo, s koj se držijo gora, koga majo za delavce. Dvajsti hektara zemlé delajo, pauvajo sildje, krmo za živi-

no, dino, zelenjavo, zelišče, sad, grauzdje. Pauvajo ekološko, se pravi bio, ka nika ne

Na nauvoj kmetiji v kratkom časi vse stvari dobijo svojo mesto, vanej v naravi.

šprickajo s čemerom, vse naravno (természetes) nūcajo vcuj. Ka pripauvajo, s tistoga en tau gora ponōjcajo za svojo künjo, drūdji tau pa gora obredijo pa te gotove izdelke odavajo. Spravljajo se z ekološkim turizmon pa eške tabore za deco tū vkūp spravljajo. Najprvim smo spoznali večfele zelišč, (gyógynővény),

Nauvefele grdé, s tramniki kaulek zagrajene, za pauvanje zelišč na staroj kmetiji

kak origano, ameriški slamenik (bíbor kasvirág), ognjič (körömvirág), timijan (kakukkfű), melisa (citromfű), sivka (levendula) ptd. S tejm redijo začimbe, tej ali kaplice, s sterimi se da vračiti visiki krvni pritisk, djétrin béteg, želaudec, holesterol, reuma pa kaj drūgo. Za nas je bilau nauvo, ka zelišče pauvajo na terasaj pa v na nauvofele

napravleni grdaj. S starimi trámniki tak pau meter visiko kaulek zagradijo grdé,

spodkar skladejo vejke, na tau kompost pa zemlau, pa v tau nota posadijo zelišče. Etak prej več vodé majo rastline, menje trbej polejvati, ne raste trava ali trno malo, pa se nej trbej fejs dola potūliti. Tau so nam tolmačili delavci tū, steri so se tak nagnauk na gonč podali. Tau nam je Ines tū ta prajla, ka kmetija zvōjn par

vōnavčeni prejdnji pa administrativnij delavcov invalidsko lūstvo ma za delavce, steri so doma tak do Sobote pa ji vsakši den s kombiji vozijo vkūp. Ta kmetija trno velko brigo ma za svoje delavce, trno lepau si deje z njimi, človeško se ponaša do njij. Če se povejmo stoj lagvo pozna (počuti), ga včasik pošlejo med živali, najbole prej konji leko pomagajo

dūšno ozdraviti človeka. Tej delavci so srečni pa radi, ka leko tōj delajo, znajo, ka so nej sami, zvōjn dela dobijo velko poštenjé, pozornost pa vsefele pomauči.

Na staroj gazdiji držijo par koz, birk, vietnamske bujcke pa krave. V drūgom tali stodji ena trno lejpa, po indašnjom zidana kuča z glejvi pa škednjom, taum pa držijo žrebca, steri se nam je skrijo, kokauši, zavce, konje pa bujcke. Kak nam je Ines pripovejda, cejlo živino prej na té tau prejk skvatejrajo, gde do vse stvari vanej na velkom tali vkūper živele. Živino držijo zasé, zatok aj svojoga pauva leko kūjejo za vse svoje delavce.

Na velki mezevaj zelenjavo tū dostafele pauvajo, kaulek desetgezero flanc posadijo vō, za tau si sami pripauvajo flanco pod folijov, največ papriko, paradajs pa bubrike. Ne odavajo nej flanco pa nej zeleni pauv, liki vse gora obredijo pa gotove izdelke odavajo, kak v glaže ta djano za zimo, za lečo ali pire pa tašno kaj. Telko pauvajo, aj cejlo leto majo za odavati valaun pauv. Sad pa grauzdje pa gora ponōjcajo za sok, za sōjo sad, lekvar, sirup, ecé (kis).

Na konci smo pa leko poglednili, ka vsefale delajo s svojga pauva za baujšo zdravdje. Bili smo vsi zadovolni, ranč tak kak naša vodička z nami, za tau nas je pa s toplim srcaum pozvala na sok, pa aj gvūšno pridemo 11. juniuša, gda de velki den, svetek na kmetiji.

S spoštanjaum se želim zaviliti vsejm penzionistom, ka so se dali pozvati, so tak aktivno spitavali, ji je vse brigalo na konci so si pa privauščili kaj za baujšo zdravdje tū. V ime ni vsej nas se lepau zavalim za nepozablen zadvečerek, posaba pa za pozvanje vodički Ines Kranjec.

**Klara Fodor
predsednica**

... DO MADŽARSKE

Stošestindvajsetkrat okrog Zemlje?

V lanskem letu so državni voditelji (ministri, državni sekretarji in državni podsekretarji), ki razpolagajo s službenim vozilom, prepotovali 5 milijonov kilometrov, kar pomeni, da bi lahko po ekvatorju 126-krat obkrožili Zemljo. 133 najvišjih državnih predstavnikov in uslužbencev je za gorivo porabilo 145 milijonov forintov. Razlika med posamezniki je zelo velika, kajti določeni državni sekretar je prevozil le 1400 kilometrov, medtem ko so drugi prepotovali tudi po 100 tisoč kilometrov. Tretji na seznamu je državni sekretar za narodnostna, verska in civilna vprašanja Miklós Soltész, ki je lani imel 90 tisoč prevoženih kilometrov. Pred njim je na lestvici državni sekretar v Uradu premiera Árpád Potápi, ki je v enem letu prepotoval 107 tisoč kilometrov. Po mnenju dnevnika, ki je objavil podatke, so njegovi kilometri upravičeni, kajti kot državni sekretar, odgovoren za nacionalno politiko, velikokrat potuje k zamejskim Madžarom. (Le v oklepaju naj omenimo, da tudi državni sekretar za narodnosti mora večkrat prepotovati državo, če želi obiskovati narodne skupnosti.)

Največ goriva v enem letu je porabil minister János Lázár, ki je tankal za približno 4 milijone forintov. Čeprav je imel državni sekretar za narodnosti približno enako prevoženih kilometrov, je plačal za gorivo za enak avto za 1,8 milijona forintov manj kot njegov ministrski kolega.

15 milijard forintov za otroke v revščini

Ministrstvo za človeške vire (EMMI) je pripravilo natečaj za pomoč tistim območjem, kjer živi največ otrok v siromaštvu, je najavil državni sekretar za socialne zadeve Károly Czigere. Na natečaju lahko kandidirajo otroški centri za blaginjo otrok in občine v 31-ih okrajih države, kjer je revščina otrok najbolj očitna. Kandidati na natečaju lahko dobijo od 350 do 500 milijonov forintov nepovratnih sredstev, prošnje se morajo vložiti do 15. junija. Po mnenju državnega sekretarja je program potreben, kajti kljub pomoči državnih socialnih in drugih služb na teh območjih ostaja brez podpor veliko družin.

Brezi rejči se tö sporazmejva

Franci Farič po domanjom Apatjin v Ritkarovci žive z bratom Izidorom, nejdaleč kraj od zvauna. V tau rami sta gorrasla, gde zdaj živeta, dapa itak je nej tau njigvi rojstni ram, sploj pa Izidora bi nej mogo biti. Francija rojstni ram je cejlak paulek pri meji biu, samo gda so mejo potegnili, te so njigvi ram razmetali, oni so pa v arando prišli. Obečali so njim eden nauvi ram, samo s tistoga je nikdar nikanej gratalo.

- Franci de je vaša stara kuča stala, stero so vam razmetali za volo meje.

»Tam prejk od Popostji, pri granici, kak so kasarnje bile, tam včasini je naš ram stau, tam sem se dja naraudo. Naprej pred podauknaj je mlaka bila pa ta mlaka se še gnesden vidi.«

- Gda ste vö s tiste kuče šli?

»Te, gda so mejo redli, te smo mi odtistec mogli kraj titi, zato ka je kuča fejest skrak bila. Tak je bilau, ka tam, kak je Casarna Anuška doma, tam malo nazaj bi nam eden nauvi ram zozidali. Samo moja babo je pokojni Barabaš nanje vzejo pa nagučo, aj ta niže Vajnini demo, gde je eden prazen ram stau. Moja pokojna mati je tö nej mejla dosta rejči, tak ka smo se ta spakivali pa smo tam bili v arandi. Te ram je pokojni Štejzli emo prejk, zato ka nišo meričko je tau bilau, dapa te ram je že tö fejest nanikoj bijo.«

- Te ste vi za svoj ram, ka so ga vam razmetali, sploj nikanej dobili?

»Ščista nikanej, eden filer nej, ram so nam razmetali, mi smo pa leko šli, kama smo steli.«

- Arando so vam plačali ali tau ste tö vi mogli plačuvati?

»Mi smo Štejzli plačuvati, sto drügi bi plačo, samo dočas je dobro bilau, ka je nej nanikoj prišo zvöjna. Mi smo prajli pokojnoma Štejzli, aj nika popravlja, zato ka tisto je

njegvo delo, mi znautra tak popravlamo. Gda je pokojni vido, kak stoji kuča, te tau pravo, ka nej trbej več arando plačuvati, samo aj popravimo, ka trbej. Dapa dočas, ka smo mi plačuvati, on je nikaney popravlja pa je vse nanikoj prišlo, pa te je tau sto, aj ga

»Brata« pri ritkarovskom zvoniki

mi vred vzemamo. Te so tej Trplandje odavali svoj ram, steri je prazen stau, zato ka so oni vsi zdaumi kraj odišli, pa te tauga smo mi dolatjöpili.«

- Vas je kelko bilau doma tistoga reda?

»Baba, mati, oča, steri je z Vidonec biu, dja pa brat, steroga so tak sé vzeli. Zato ka on se Bajzek Izidor zové, pa nej Farič.«

- Odkec je vaš brat, z Gorenjoga Senika, zato ka Bajzeki samo tam živijo.

»Tau dja nika ne vejim, zato ka sem nej sto mater spita-vati. Brat, gda je mali biu, je fejest batežen grato, taše krče je daubo, rejč se ma je stavila pa noge so se ma tö vse vözobrnaule, tak je biu skur kak pokojni fudaš. Te je še nej biu doktor pa nikan so ga pelali, gde so ma noge nazaj zravnali, samo pa rejč je odišla.«

- Še telko ne vejte, ka s stere vesi je vaš brat?

»Nej, zato ka tak je v parvico napisano, kak če bi se töj naraudo. On je fejest delaven, vsigdar je vanej pa nika dela, zna košare plesti pa vöre tö popravlja. Dja sem pa dočas znautra pa sküjem, zato ka

zdaj sva samo sama doma. Žena mi je mrla, hči se je v Čöpance oženila, dva dateta ma, steri vsakšo nedelo pridejo pa me poglednejo. Zdaj prejšnjo nedelo so tö prišli pa so malo taparpovejdali, etak te nama čas tö bola taodide.«

- Kama ste vi v šaulo odli?

»Se na Verico sem odo, dapa gda so mati pa oča na gazdaság odli delat, te sem dja z njimi üšo pa ranč gde so bili, tam sem odo v šaulo. Mati so vsigdar tau pravli, ka če sem te na svejt spravila, te deš z menov, kama dja dem. Marcüša smo odišli pa tak do decembra smo v Uraiüjfaluna bili, potistim sem te pa znauva sé odo v šaulo.«

- Kama ste delat šli, gda ste šaulo vözopodli?

»Dja sem tö na Söpte v gazdaság üšo delat, dve leti sem tam delo, pa te sem k VASÉP-a prejküšo v Varaš. Nas je šest bilau v ednoj partiji, mi smo cevi dojlklali, te kanalizacijske. Štirideset lejt sem tam delo, mena se je tam fejest vidlo, pa te tak odtistec sem üšo v penzijo.«

- Kelko ste zdaj te stari?

»Dja sem sedemdesettri lejt star.«

- Tak mislim, ka tau bi niške nej pravo, ka vi ste telko stari. Dostakrat vas gledam, gda s cimermami delate, ka taši rušt zdignete, ka bi ednoma mladoma dojšlo.

»Vejš, kak je tau, človek se ne more tak tazanjati. Štirideset

lejt sem odo delat pa samo gnauk sem biu betežen, pa te sem tak v špitale prišo. Mejter visiko sem stau pa gda sem dola skočo, te me je nika speklo tü na čarvej, šerv (pruh) sem daubo, zvün tauga sem nikdar nej biu betežen.«

- Kak se razmejta z bratom, gda on ne vej gučati pa sploj nika ne čüje?

»Kažemo eden drugomi, pa tak se te müva sploj dobro sporazmejva brezi rejči tö.«

- Samo vi gledate televizijo ali brat tö gleda?

»Malo kaj gleda, trno nej, bola samo tisto, kakšo vrejmen baude, zato ka tisto se vidi. Potistim te pride če sem nej tam pa te mena kaže, kakšno vrejmen baude zranje. Dja njega fejest poštüjem, dja njema raj slejdjan falat tadam, kak bi ga dja zo, tašoga reda bola nika drügo si poiščem. On je tö fejest dober, on tö vsigdar mena špara zadjan falat, pa te dostakrat se ma zgoditi, ka on ne zej pa dja tö nej, pa tak te naš mali pes, Maci dobro

zopodi, ka on dobi, zato ka že nakvar pride. Dja njega ne morem laučiti, ka je moj pravi brat, miva sva vküper gorrasla, on je mena tak, kak če bi pravi brat biu.«

- Grünt delate?

»Samo edno malo njivo mava, ka nama malo trbej, tisto mava, kromče pa bagundli malo več za svinje tö mamo posajeno.«

- Mate svinje?

»Dja sem dostakrat nej doma, če kama delat dem, tau tö neškem, aj Izidor dosta dela, pa te je hči Valika tau prajla, ka ona de nama krmila svinjau, vseedno, če edno ali dve krmi.«

- Kak ste se navčili küjati?

»Brž, vejš če je mujs, te se vse leko navčiš. Raj se dja navčim küjati, kak bi dau domau vozti. Zdaj bar tašo küjam, ka se meni vidi, pa nemo tisto djo, ka mi se pripelajo. Zdaj če kaj nej dobro ali kaj zapravim te, samo sebe leko za krivoga držim, nikoga drügoga nej.«

Karči Holec

HA, HA, HA

ON: Ja, tau! Končno sem se včako!

ONA: Želejš, ka odidem?

ON: Nejssem se ranč spomno toga!

ONA: Me maš rad?

ON: Ja, vejš ka!

ONA: Si emo gda drugo?

ON: Nej! Zakoj pitaš?

ONA: Me küšneš?

ON: Ešče kak!

ONA: Me ščeš vdariti?

ON: Nej, sploj nej. Nejssem takši človek!

ONA: Ti leko vörvlen?

**Zdaj pa preštite od spodi gor!
(Pedjano s hrvaškoga v Avstriji)**

Iz živalskega (in rastlinskega) sveta na Goričkem

KAM ZBEŽI ZAJEC?

»Ali veste, v katero smer zbeži zajec, ko priteče do sredine gozda?« je vprašanje še iz zimskih večerov pred več kot pol stoletja, ko so na Goričkem (in še kje,

in otave), ker kmetje celo dvakrat na leto polivajo gnojvko in trosijo mineralna gnojiva, oboje je strup za nežne travniške cvetlice (pa za podtalnico). Iz leta v leto je

Prosim hitro fotografijo za osebno izkaznico, moram v Porabje, v Andovce, zato se mi mudi

verjetno tudi v Porabju) česali perje in lupali bučno seme (ki se mu v Peskovcih reče *tikvino semen* v Porabju pa *tikvine goščice*). Seveda smo odgovor poznali vsi, le malo smo razmišljali, da bi ustvarili napetost (kar zdaj, v modernih časih počnejo nastopajoči v TV oddajah, ko se sprenevedajo, da ne vedo, za kaj gre, čeprav so na vajah in generalki vse že »preigrali«). Zajcev pa je le nekaj več med nami, vsaj na Goričkem. Med njimi so tudi (in to je odgovor), ki so potem, ko so pritekli v sredino, bežali iz gozda.

Ne samo na rastline, tudi na živalski svet, zlasti ptice, imajo sodobni agrotehnični ukrepi: obdelava zemlje, gnojenje, zaščita semen in rastlin, slab vpliv ali učinek. Se spomnite, kdaj ste na zadnje videli njivo z nekoliko več rdečega, poljskega maka ali pšenično polje s čudovitim modrišem? Vsaj tam, kjer se gibljem, je tega zelo zelo malo. Malo je tudi nekoč tako zelo značilnih travniških cvetic (strokovnjaki bi sicer rekli, da s travnikov, polnih različnih cvetic ni kakovostnega sena

tudi manj nekdanj na Goričkem in v Porabju razširjenih ptic. Če se vračajo in pojejo kukavice, letajo štorke (žal več ne nosijo otrok!), se

Kot sem povedal, mudi se mi, adijo, se (morda) vidimo naslednjič

preganjajo lastovice, skoraj ni slišati upkašev (*smrdokaver*) in zlatovranko je mogoče videti v Avstriji prej kot na Goričkem, čeprav si v DOPPS prizadevajo, da bi zopet gnezdile.

Težko in tudi obsojeno (upravičeno) na neuspeh je zoperstavljati se razvoju, koristneje (a mnogo težje) je iskanje novih, tradicionalnih razvojnih možnosti, kot so, recimo visokodebelni biseri (travniški sadovnjaki), tradicionalno negovani

travniki, projekt *Upkaš* in podobni. Nedomišljeno nasprotovanje razvoju najpogosteje daje nasprotno učinke od željenih in tako je tudi pri ohranjanju živalskega in rastlinskega sveta. Res je, da omenjam najtežjo, najzahtevnejšo pot, namreč, kaj je lažjega, kot nekaj prepovedati in potlej ne ponuditi nadomestila. Kako kmeta, ki kosi travnik okoli (moje kmečke) hiše, prepričati, da ne bo polival dvakrat gnojnice, ampak samo enkrat. Pravzaprav težko (ali nemogoče), ker pravi, da je košnja draga, in če je trave malo, je pospravilo sena po enoti mnogo dražje kot pri obilnejšem pridelku. Ampak to so že oddaljene dileme od »našega« poljskega zajca, ki zadnja leta le pogosteje pokaže dolga ušesa in kratek rep iz goričkih travnikov.

Pa tudi česanja perja in lupanja tikvinoga semena ni več na podeželju, kajti vse vse ponujajo supermarketi, sprostitev pa (nam) dajejo televizijski programi (bolj »butasti« so, bolj jih gledamo). Na srečo (ali pa gre za »zamik«) je intenzivnega izkoriščanja travnikov in polj v Porabju manj kot na Goričkem. Zajci, dobrodošli! Zato modrost v bodoče ne bo škodovala, marveč koristila.

Tekst in fotografiji: eR

Najmanjši Števanovčani v Budimpešti

11. maja 2016 zjutraj smo se zelo zgodaj napotili na izlet v Budimpešto. 29. januarja, ko smo imeli 30. obletnico vrtca v Števanovcih, smo povabili tudi slovensko zagovornico v madžarskem parlamentu, gospo Eriko Koleč Kiss. Takrat nas je povabila z malčki iz vrtca na enodnevni izlet v madžarsko glavno mesto.

Števanovski malčki so si ogledali tudi živalski vrt

Sprejeli smo njeno vabilo in so nam organizirali lep dan, na katerega so se zelo pripravljali tudi naši otroci. Potovali smo z vlakom, kar je bilo zanimivo, saj nekateri malčki še nikoli niso sedeli na vlaku. Na železniški postaji sta nas čakala Erika Koleč in njen asistent dr. Ferenc Sütő. S trolejbusom smo se peljali do živalskega vrta. Ogledali smo si razne živali, bilo je zelo zanimivo za malčke. Po kosilu smo za kratek čas še nadaljevali v živalskem vrtu. Potem smo se odpeljali z metrojem do reke Donave,

Porabska skupinica na obali Donave

kjer nas je čakala ladja. Okrog 40 minut smo se vozili, lahko smo opazovali glavno mesto. Ko smo se izkrcali, so naši otroci že težko čakali sladolede, ki je bil okusen. Pot smo nadaljevali do igrišča Olimpija. Več kot eno uro so se lahko malčki igrali. Pot smo nadaljevali z vožnjo z metrojem. Naše male je vožnja zelo zanimala, toda na začetku so se malo bali pod zemljo. Ob 18.10 nas je vlak odpeljal iz glavnega mesta. Hvala lepa Eriki in Ferencu za ta lep dan, da sta nas tako lepo sprejela in sestavila zanimiv program. Z mnogimi in lepimi spomini smo se vrnili domov.

Agica Holecz
ravnateljica

5:55 KULTURA, ODMEVI, 6:55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11:15 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 11:35 UGRIZNIMO ZNANOST, ODDAJA O ZNANOSTI, 12:15 NA POTI: DRAŽGOŠKEGA POHODA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:30 TARČA, 14:25 GLOBUS, 15:00 POROČILA, 15:10 MOSTOVI - HIDAK, ODDAJA TV LENDAVA, 15:40 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16:30 DUHOVNI UTRIP, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 17:55 NOVICE, 18:00 INFODROM, TEDNIK ZA OTROKE IN MLADE, 18:10 KIOKA: JAGODA, RISANKA, 18:30 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 19:00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20:00 ANSAMBEL SMEH, 21:25 MED VALOVI, 22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23:05 ORSON WELLES - IGRA SVETLOBE IN SENC, FRANCOŠKI DOKUMENTARNI FILM, 0:10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 0:35 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 1:30 INFO-KANAL

PETEK, 27.05.2016, II. SPORED TVS

6:05 TO BO MOJ POKLIC: CVETLIČAR, DOKUMENTARNA SERIJA, 6:25 NA VRTIČKU: PRVE GREJDICE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 7:00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 8:40 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 9:40 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 10:40 PRISLUHNI MO TISINE: PREVENTIVA, IZOBRAŽEVALNA ODDAJA ZA GLUHE IN NAGLUŠNE, 11:10 HALO TV, 12:00 DOBRO JUTRO, 14:10 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 14:55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 15:20 NA VRTU, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 15:45 DOBER DAN, 16:30 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 17:00 HALO TV, 17:50 VEMI, KVIZ, 18:20 TV-POROKA, 18:55 OTROŠKI PROGRAM: OP! 20:05 NERODNA TAJNICA, FRANCOŠKO-BELGIJSKI FILM, 21:55 TV ARHIV, DOKUMENTARNA ODDAJA, 22:45 POLNOČNI KLUB, 0:00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0:45 HALO TV, 1:40 ANSAMBEL SMEH, 3:00 ZABAVNI KANAL, 5:45 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE

SOBOTA, 28.05.2016, I. SPORED TVS

5:50 KULTURA, ODMEVI, 7:00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 11:00 TV ARHIV, DOKUMENTARNA ODDAJA, 11:55 TEDNIK, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:25 O ŽIVALIH IN LJUDEH, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 13:50 NA VRTU, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 14:20 AMBIENTI, 15:05 V DIVJINI Z BENOM FOGLOM: TEKSAS, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 16:00 ZALJUBLJENI V ŽIVLJENJE, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:20 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 18:05 JEDI ZA VSAK DAN Z RACHEL ALLEN, 18:30 OZARE, 18:40 ZU: ZU DRŽI OBLJUBO, RISANKA, 19:00 DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, VREME, 20:00 VSE JE MOGOČE, 21:35 POGREŠANA, FRANCOŠKA NADALJEVANKA, 22:30 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23:00 MARGARITA S SLAMICO, INDIJSKI FILM, 0:45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 1:10 DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, VREME, 2:05 TV ARHIV, DOKUMENTARNA ODDAJA, 2:55 INFO-KANAL

SOBOTA, 28.05.2016, II. SPORED TVS

6:10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 7:00 NAJBOJŠE JUTRO, 9:00 DOBER DAN, 9:55 TISTI, KI JE ZGRADIL ŠOLO: PORTRET UČTELJA, ETNOLOGA IN POLITIKA, 10:50 10 DOMAČIH, 11:35 MED VALOVI, 12:20 POLNOČNI KLUB, 13:30 SLOVENIJA DANES, 14:30 GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO: EKIPNO (M), 17:00 POT V RIO, ODDAJA O OLIMPIJSKIH IGRAH, 18:00 JESUS IN IZGINULE ZENSKE, KOPRODUKCIJSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 18:45 BUKOVNIŠKE TOČKE, DOKUMENTARNI FELJTON, 19:15 INFODROM, TEDNIK ZA OTROKE IN MLADE, 19:30 RAZRED ZASE: PREŠTRAŠEN JE NAPOL PREMAGAN, 20:05 PESEM ZA MARION, ANGLEŠKO-NEMSKI FILM, 21:35 ZVEZDANA, 22:20 VEČER Z LUTKAMI: PRAZNOVERJE, RAZVEDRILNA ODDAJA, 23:05 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 23:40 ARITMIČNI KONCERT - NOCTIFERIA, 1:10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1:55 GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO: EKIPNO (M), 3:55 10 DOMAČIH, 4:25 POLNOČNI KLUB

NEDELJA, 29.05.2016, I. SPORED TVS

7:00 ŽIV ZAV, OTROŠKI PROGRAM, 10:10 PIKA NOGAVIČKA: PIKA GRE V ŠOLO - ALI PA NE, RISANA NANIZANKA, 10:50 ŠTUDENTSKA DELOVNA BRIGADA, DOKUMENTARNI FILM, 11:25 OZARE, 11:30 OBZORJA DUHA, 12:05 LJUDE IN ZEMlja, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:25 ANSAMBEL SMEH, 15:00 MOST V TERABITJO, AMERIŠKI FILM, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:20 ZLATA DIRIGENTSKA TROJICA: ADAMIČ, PRIVŠEK, KRAJNČAN, 70 LET BIG BANDA RTV SLOVENIJA, 18:10 NAJ MUZIKA IGRA: ELDA VILER, 18:40 MUK: VASKO PRAZNOVNET, RISANKA, 19:00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, VREME, 20:00 MODNA HIŠA VELVET: STRAN OD MENE, ŠPANSKA NADALJEVANKA, 21:20 INTERVJU: ANTON KRKOVIČ, 22:10 POROČILA, ŠPORT, VREME, 22:35 ČUDEZ V LEIPZIGU, NEMŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 23:35 ŠTUDENTSKA DELOVNA BRIGADA, DOKUMENTARNI FILM, 0:10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 0:35 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, VREME, 1:30 INFO-KANAL

NEDELJA, 29.05.2016, II. SPORED TVS

5:35 AVTOMOBILNOST, 6:05 DUHOVNI UTRIP, 6:20 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 7:05 NARAVNI PARKI SLOVENIJE: KRAJINSKI PARK DRAGONJA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 7:30 GLASBENA MATINEJA, 8:10 SLOVENIJA DANES, 9:00 ZALJUBLJENI V ŽIVLJENJE, 9:50 ŽOGARIJA, 10:30 GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO: FINALI NA POSAMEZNIH ORODJIH (M), 14:30 ZVEZDANA, 15:25 AMBIENTI, 16:00 POT NA EP 2016, ODDAJA O NOGOMETU, 16:30 POT V RIO, ODDAJA O OLIMPIJSKIH IGRAH, 17:00 VEŠLANJE - SVETOVNI POKAL, 17:55 KOŠARKA - LIGA NOVA KBM ZA PRVAKA: 1. TEKMA FINALA, 19:50 ŽREBANJE LOTA, 20:00 KAKO ZGRADITI PLANET, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 20:55 GEORGE GENTLY (VII.): PRIJATELJI, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 22:25 VSE JE MOGOČE, 0:00 ZLATA DIRIGENTSKA TROJICA: ADAMIČ, PRIVŠEK, KRAJNČAN, 70 LET BIG BANDA RTV SLOVENIJA, 0:50 NAJ MUZIKA IGRA: ELDA VILER, 1:20 ODSEV ZMAGE, DOKUMENTARNI FILM O IZTOKU ČOPU, 2:15 VEŠLANJE - SVETOVNI POKAL, 3:05 POT V RIO, ODDAJA O OLIMPIJSKIH IGRAH, 3:35 ZABAVNI KANAL, 4:20 ARITMIČNI KONCERT - NOCTIFERIA

PONEDELJEK, 30.05.2016, I. SPORED TVS

5:55 UTRIP, ZRCALO TEDNA, 6:55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10:15 JEDI ZA VSAK DAN Z RACHEL ALLEN, 10:35 10 DOMAČIH, 11:05 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 11:45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES? 12:15 DVOŽIVKE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:30 SVETO IN SVET: OD MARIJE DO MATERE TEREZE IN VERNE ZENSKÉ VMES, 14:20 OSMI DAN, 15:00 POROČILA, 15:10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15:40 INFORMATIVNA ODDAJA, 16:25 TOČKA PRELOMA, GOSPODARSKA ODDAJA, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:30 RAZRED ZASE: ZMERNOST JE LEPA ČEDNOST, 17:55 NOVICE, 18:00 ERTEVE, 18:15 PAVLE, RDEČI LISJAJČEK: IGRIŠČE, RISANKA, 18:30 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 19:00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20:00 TEDNIK, 21:00 STUDIO CITY, 22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23:05 UMETNI RAJ, 23:40 14. FESTIVAL "SREDI ZVEZD 2016" ZALEK, 1:15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 1:40 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, PONEDELJEK, 30.05.2016, II. SPORED TVS

6:00 TO BO MOJ POKLIC: CVETLIČAR, DOKUMENTARNA SERIJA, 6:30 NA POTI: DRAŽGOŠKEGA POHODA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 7:00 OTROŠKI PROGRAM: OP!

8:50 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 9:35 OTOKI SVETLOBE, DOKUMENTARNI FILM, 10:30 DUHOVNI UTRIP, 11:00 HALO TV, 11:55 DOBRO JUTRO, 14:05 POLNOČNI KLUB: NAJLEPŠE ROMANTIČNE, 15:30 LJUDE IN ZEMlja, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 16:20 AVTOMOBILNOST, 17:00 HALO TV, 17:55 VEMI, KVIZ, 18:25 TO BO MOJ POKLIC: URAR, DOKUMENTARNA SERIJA, 19:00 NOGOMET - PRIJATELJSKA TEKMA: ŠVEDSKA : SLOVENIJA, 21:30 LOV (II.), ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 23:05 SPOMINI: 14/40, POGOVORNA ODDAJA, 0:00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0:45 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 1:00 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 1:20 NOGOMET - PRIJATELJSKA TEKMA: ŠVEDSKA : SLOVENIJA, 3:05 ZABAVNI KANAL, 5:05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, ***

TOREK, 31.05.2016, I. SPORED TVS

5:40 KULTURA, ODMEVI, 6:55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11:15 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 11:35 OBZORJA DUHA, 12:25 AVTOHTONE DOMAČE ŽIVALI, DOKUMENTARNA ODDAJA, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:30 STUDIO CITY, 14:20 NAGLAS: 15:00 POROČILA, 15:10 LUČKA - PITYPANG, ODDAJA TV LENDAVA, 15:40 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16:25 PROFIL, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:25 NARAVNI PARKI SLOVENIJE: KRAJINSKI PARK SECOVELJSKE SOLINE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 17:55 NOVICE, 18:00 UTRINEK: ONKRAJ GRADBIŠČA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 18:10 JANI NANI: ŽEĞKANJE, RISANKA, 18:25 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 19:00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20:00 ANNO DOMINI, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 21:00 LEGENDARNI DRENOVCI, DOKUMENTARNI FILM, 22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23:05 PRIČEVALCI: JOŽE KOPAJNIK, POGOVORNA ODDAJA, 0:55 NARAVNI PARKI SLOVENIJE: KRAJINSKI PARK SECOVELJSKE SOLINE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 1:25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 1:50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 2:15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 3:15 INFO-KANAL

TOREK, 31.05.2016, II. SPORED TVS

6:00 TO BO MOJ POKLIC: PODJETNIK, DOKUMENTARNA SERIJA, 6:25 DVOŽIVKE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 7:00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 8:45 ŽOGARIJA, 9:30 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 10:30 TV ARHIV, DOKUMENTARNA ODDAJA, 11:20 HALO TV, 12:25 DOBRO JUTRO, 14:40 ANSAMBEL SMEH, 16:05 DOBER DAN, 17:00 HALO TV, 17:55 KOŠARKA - LIGA NOVA KBM ZA PRVAKA: 2. TEKMA FINALA, 20:00 ROŠKA PRIPoved ULICE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 20:55 VEČER Z LUTKAMI: PRAZNOVERJE, RAZVEDRILNA ODDAJA, 21:45 POGREŠANI SIN, KOPRODUKCIJSKA NADALJEVANKA, 22:50 AMBIENTI, 23:20 OB 80-LETNICI JANEZA MEJAČA G. GORDON - M. JERAS: RAZUZDANČEVA USODA, BALET SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, 0:05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0:50 ROŠKA PRIPoved ULICE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 1:40 KOŠARKA - LIGA NOVA KBM ZA PRVAKA: 2. TEKMA FINALA, 3:30 ARITMIČNI KONCERT - NOCTIFERIA, 5:00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, ***

SREDA, 01.06.2016, I. SPORED TVS

5:40 KULTURA, ODMEVI, 6:55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11:15 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 11:35 UMETNI RAJ, 12:20 NA VRTIČKU, DOKUMENTARNA ODDAJA, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:30 INTERVJU: SAMO FAKIN, 14:20 INFORMATIVNA ODDAJA, 15:00 POROČILA, 15:10 MOSTOVI - HIDAK, ODDAJA TV LENDAVA, 15:45 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 16:25 PROFIL, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:30 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 17:55 NOVICE, 18:00 NA NAŠI ZEMlJI: BOGO, 18:05 SARA IN RAČEK: SVETOVNI DAN KRUIHA, RISANKA, 18:20 MEDO IN MICA, RISANKA, 18:30 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 19:00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20:05 DRŽAVNIK, FRANCOŠKI FILM, 21:30 KINO FOKUS, 22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23:05 ČLOVEK, KI SE SMEJE, FRANCOŠKI FILM, 0:45 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 1:10 LEGENDARNI DRENOVCI, DOKUMENTARNI FILM, 2:00 PROFIL, 2:25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 2:50 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 3:45 INFO-KANAL

SREDA, 01.06.2016, II. SPORED TVS

6:00 TO BO MOJ POKLIC: PODJETNIK, DOKUMENTARNA SERIJA, 6:25 AVTOHTONE DOMAČE ŽIVALI, DOKUMENTARNA ODDAJA, 7:00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 8:40 LUČKA - PITYPANG, ODDAJA TV LENDAVA, 9:25 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 10:25 10 DOMAČIH, 10:55 ERTEVE, 11:25 HALO TV, 12:15 DOBRO JUTRO, 14:25 ZLATA DIRIGENTSKA TROJICA: ADAMIČ, PRIVŠEK, KRAJNČAN, 70 LET BIG BANDA RTV SLOVENIJA, 15:20 NAJ MUZIKA IGRA: ELDA VILER, 16:00 DOBER DAN, 17:00 TEMATSKO KONTAKTNA ODDAJA, 17:50 ROKOMET: SLOVENIJA : HRVAŠKA, KVALIFIKACIJE ZA EP 2016 (Z), 19:40 ŽREBANJE LOTA, 20:00 MUZIKAJETO: OTROŠKI IN MLADINSKI PEVSKI ZBOR RTV SLOVENIJA, 20:35 ČAS ZA MANCO KOŠIR: UPANJE, 21:30 OB 80-LETNICI JULIJANA STRAJNARJA, PO KOROŠKEM, PO KRAJNSKEM..., PORTRET JULIJANA STRAJNARJA, GLASBENO DOKUMENTARNA ODDAJA, 22:05 KJE SO VSI TI LJUDE ... RIVNO ČINESE IZ REZJE, 22:40 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 23:15 ARITMIJA, 23:45 ARITMIČNI KONCERT - BALLADERO, 0:35 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1:20 TEMATSKO KONTAKTNA ODDAJA, 2:10 ROKOMET: SLOVENIJA : HRVAŠKA, 3:50 ZABAVNI KANAL, 5:10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, ***

ČETRTEK, 02.06.2016, I. SPORED TVS

6:00 KULTURA, ODMEVI, 6:55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11:15 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 11:35 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 12:20 NA VRTIČKU: DOLENJKI, DOKUMENTARNA ODDAJA, 13:00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13:30 LEGENDARNI DRENOVCI, DOKUMENTARNI FILM, 14:20 SLOVENCI V ITALJI, 15:00 POROČILA, 15:10 BREZ MEJA - HATARTALAN, ODDAJA TV LENDAVA, 15:40 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16:25 PROFIL, 17:00 POROČILA OB PETHI, ŠPORT, VREME, 17:30 UGRIZNIMO ZNANOST, ODDAJA O ZNANOSTI, 17:55 NOVICE, 18:00 NA NAŠI ZEMlJI: HRAS, 18:05 ZAJČEK BELKO: PRVČI, KO SEM SI ZLOMIL NOGO, RISANKA, 18:10 POLDE: DAN, KO JE KIT PREBRAL ŽALOSTNO ZGODBO, RISANKA, 18:20 BUČKE, SATIRIČNO INFORMATIVNA PARODIJA, 19:00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20:00 TARČA, 20:55 GLOBUS, 21:25 PRAVA IDEJA, 22:00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23:05 OSMI DAN, 23:40 SVETO IN SVET, 0:40 UGRIZNIMO ZNANOST, ODDAJA O ZNANOSTI, 1:05 OSMI DAN, 1:35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALJI, 2:05 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 3:00 INFO-KANAL

ČETRTEK, 02.06.2016, II. SPORED TVS

6:00 TO BO MOJ POKLIC: TAPETNIK, DOKUMENTARNA SERIJA, 6:25 NA VRTIČKU: DANICA IN SIMON, DOKUMENTARNA ODDAJA, 7:00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 8:45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 9:45 MED VALOVI, 10:30 KINO FOKUS, 11:05 TEMATSKO KONTAKTNA ODDAJA, 12:05 DOBRO JUTRO, 15:10 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15:50 ČAS ZA MANCO KOŠIR: UPANJE, 17:00 TEMATSKO KONTAKTNA ODDAJA, 17:55 VEMI, KVIZ, 18:25 10 DOMAČIH, 19:00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 20:00 AVTOMOBILNOST, 20:35 SLOVENSKO OLIMPIJSKO STOLETJE, DOKUMENTARNA SERIJA, 21:30 AVGUST V OKROŽJU OSAGE, AMERIŠKI FILM, 23:35 MEA MAXIMA CULPA: MOLK V BOŽJI HIŠI, AMERIŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 1:20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 2:05 TEMATSKO KONTAKTNA ODDAJA, 2:55 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 3:30 ZABAVNI KANAL, 5:55 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, ***

Zveza Slovencev na Madžarskem

Vas vabi na proslavo

ob 25-LETNICI DELOVANJA
LJUDSKIH PEVK ZSM ŠTEVANOVCI,

ki bo 5. junija 2016, ob 15. uri
v kulturnem domu v Števanovcih.

Ob slavljenkah nastopajo še:

Pevska skupina »Sombotelske spominčice«

Fantje iz Male Nedelje

Pevci ljudskih pesmi Jožef Košič Bogojina

Ljudske pevke Monošter

Presenečenje

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem vas prisrčno vabi

na otvoritev fotografske razstave
fotografa Andreja Blatnika z naslovom

»Vtisi iz Porabja«,

ki bo v petek, 3. junija 2016 ob 17. uri

v razstavnem prostoru

Slovenskega kulturnega in informativnega centra v Monoštru
(Gárdonyi u. 1., Szentgotthárd/Monošter).

Razstavo bo odprl dr. Boris Jesih, generalni konzul RS v
Monoštru.

Na otvoritvi razstave sodeluje Ženska vokalna skupina ZARJA
iz Puconcev.

A Magyarországi Szlovének Szövetsége tisztelettel meghívja Önt

Andrej Blatnik fotóművész

„Rábavidéki pillanatképek”
című kiállításának megnyitójára,

melyre 2016. június 3-án, 17 órákor kerül sor

a szentgotthárdi Szlovén Kulturális és Információs Központ
(Szentgotthárd, Gárdonyi u. 1.) kiállítótermében.

A kiállítást megnyitja dr. Boris Jesih, a Szlovén Köztársaság
szentgotthárdi főkonzulja.

A kiállítás megnyitón közreműködik a ZARJA női énekegyüttes
Puconciból.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Šukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;

tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu

ISSN 1218-7062

TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.

Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstvo za
človeške vire (EMMI) ter Urada RS za Slovence v
zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15

11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB